

**Základní škola T. G. Masaryka Vimperk,
1. máje 268, okres Prachatice**

Školní vzdělávací program školní družiny

Školní družina > *škola pro všechny děti ve volném čase* <

Ve Vimperku, 31. 8. 2026

Mgr. Klára Švejdová
ředitelka školy

1. Charakteristika školní družiny

Školní družina:

- je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- rozvíjí důležité osobní a sociální schopnosti

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl: připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím aktivit volného času žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Školní družina je místem pro:

- zájmové vyžití dětí
- regeneraci sil dětí po vyučování
- rozvíjení tvořivosti
- posilování sebevědomí
- radost
- komunikaci vychovatelek a rodičů

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her; podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti).

2. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

ŠD je určena pro žáky 1. – 5. tříd, přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 3. tříd. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Žáka přihlašují rodiče na základě přihlášky dítěte do ŠD. ŠD se naplňuje do počtu maximálně 30 dětí v oddělení.

Děti vyzvedávají zákonní zástupci osobně. *Součástí přihlášky je rovněž zmocnění další osoby oprávněné k vyzvedávání.* Když dítě bude odcházet v určitou dobu samo, musí to mít též zapsáno v přihlášce dítěte do ŠD.

Rozhodující kritéria pro přijímání jsou:

- kapacita školní družiny (120 žáků),
- věk dítěte (upřednostňovány jsou děti ve věku od 6 do 10 let).

Na základě písemné žádosti rodičů (zákonných zástupců) o vyřazení žáka může žák ukončit docházku do školní družiny kdykoli v průběhu školního roku.

Žák může být vyřazen ze ŠD, jestliže nemá uhrazenou platbu za ŠD, nebo pokud závažným způsobem porušuje řád ŠD. O vyřazení žáka ze ŠD rozhoduje ředitelka školy.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Zabezpečení výuky a výchovy těchto žáků se uskutečňuje plně v souladu se ŠVP.

Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se ve školní družině realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžných třídách a skupinách. ŠD se opírá o doporučení a spolupráci s ŠPP a PPP.

Důležitá je spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) žáka, s třídním učitelem, vedením školy a pracovníky ŠPP.

4. Materiální a ekonomické podmínky ŠD

- inspirující, nestresující prostředí
- účelově vybavené prostory družin (možnost kreativního přizpůsobení)
- nábytek
- koberce (1/3 třídy určena k odpočinku a hrám)
- pohovka, polštáře a přikrývka k relaxaci
- TV, radiomagnetofon, dětské knihy, časopisy
- dětský herní nábytek – kuchyňka
- stolní hry, konstrukční stavebnice
- „dopravní“ koberec
- pomůcky ke sportovním činnostem (míče, švihadla, kruhy, koš na košíkovou)
- klavír, kytara, ozvučné nástroje
- materiál na výtvarnou a pracovní činnost

Možnost využívání prostor školy a okolí

- tělocvična
- počítačová učebna
- knihovna
- interaktivní tabule
- školní hřiště – fotbalové branky, běžecká dráha, pískové doskočiště, skákaný panák, travnatá plocha na provozování pohybových her
- hřiště v parku – běžecké dráhy, koše na košíkovou
- lesopark
- školní zahrada, pozemek

1. a 2. oddělení ŠD využívá plně vybavené třídy ŠD v přízemí budovy školy v parku, 3.a 4. oddělení nemá k dispozici vlastní plně vybavenou třídu, využívá tedy kmenových učeben tříd doplněných dětskými hrami a pomůckami pro výtvarnou a pracovní činnost.

Ekonomické podmínky

Příspěvek na ŠD činí 100,- Kč za měsíc bez ohledu na počet dní strávených v družině.

Forma platby je buď převodem z účtu, hotově v kanceláři školy nebo složenkou.

Rozdělení finančních prostředků:

- 1/3 na materiální vybavení pro děti
- 1/3 na úhradu energie a provozu ŠD
- 1/3 na mzdy pro vychovatelky

5. Personální podmínky

Ve ŠD pracují všechny vychovatelky s patřičným vzděláním, které mají určité zaměření (sport, hudební, pohybová a pracovní výchova, literárně dramatická a hudební výchova). Vychovatelky proto mohou nabízet v rámci ŠD kroužky s tímto zaměřením.

6. Bezpečnost a ochrana zdraví (tělesné, emoční, sociální)

1. Poučení dětí o bezpečnosti při práci, při různých činnostech, přesunech, vhodné vybavení prostor ŠD. Bezpečnost ve všech prostorách užívaných ŠD je zajištěna řády, se kterými jsou děti seznámeny:
 - vnitřním řádem ŠD
 - školním řádem
 - řády odborných učeben
2. Bezpečnost v dopravě – beseda s Městskou policií o vhodném chování
3. Prevence sociálně patologických jevů – zabránit šikaně, zapojení všech dětí do společné práce, posílení sebevědomí pochvalou
4. Zajištění dostatečného odpočinku po vyučování a pobytu na čerstvém vzduchu
5. Začlenění dětí odlišných etnik (jiná kultura, zvyky, mentalita), podpora a prohloubení dobrých vzájemných vztahů, porozumění a pomoc druhému

7. Konkrétní cíle vzdělávání

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní cíle:

- a) výchova ke zdravému životnímu stylu
- b) posilování komunikačních dovedností
- c) odpovědnost za své chování
- d) ovládání negativních citových reakcí
- e) poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- f) formování životních postojů
- g) nacházení nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování

1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

2. Posilování komunikačních dovedností

- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu

3. Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

4. Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy

5. Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena

6. Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům

7. Nacházení nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky
 - Člověk a jeho svět
 - místo, kde žijeme
 - Vztah ke své škole, městu, státu
 - Vycházky, výlety, poznatky z cest
 - Lidé kolem nás
 - Příbuzenské vztahy v rodině
 - Vztahy mezi dětmi
 - Vztahy ke škole
 - Pravidla slušného chování
 - Základní lidská práva a práva dítěte
 - Práva a povinnosti
 - Lidé a čas
 - Tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
 - Návštěva kulturních institucí – muzeum, knihovna, kino
 - Orientace v čase
 - Člověk a příroda
 - Ochrana přírody, praktické poznávání přírody
 - Proměny přírody
 - Roční období
 - Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
 - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
 - Likvidace odpadů, třídění odpadů
 - Člověk a svět práce
 - Elementární dovednosti

Výchovných cílů je dosahováno atraktivní formou úměrnou stupni rozvoje dětské osobnosti, zájmům a daným podmínkám:

- Společenské a sportovní hry
- Vědomostní soutěže
- Exkurze
- Vycházky do přírody
- Skupinové práce
- Individuální činnosti
- Zájmové kroužky

8. Časový harmonogram školní družiny

Družina je otevřena od 6,00 do 8,00 a po vyučování od 11,30 do 16,15 hodin.

	6,00-8,00	11,30-12,00	12,00-13,00	13,00-15,00	15,00-15,15	15,15-16,15
Po	Individuální činnost a příprava na vyučování	Odpočinek po vyučování, administrativní činnost	Příprava na oběd, oběd	Pobyt venku, individuální činnost, vlastivědná činnost	Svačina	Didaktické hry, individuální činnost
Út				Pobyt venku, vycházka, hudební výchova		Stolní hry, četba, plnění domácích úkolů
St				Pobyt venku, sezónní činnosti, pracovní činnost		Technické hry, individuální činnost
Čt				Pobyt venku, hry na hřišti, pracovní výchova		Stolní hry, četba, individuální činnost
Pá				Pobyt venku, odpočinkové odpoledne		Společenské hry, individuální činnost

9. Rámcový plán ŠD

Září	Divadlo
Říjen	Sportovní odpoledne na koloběžkách na dopravním hřišti
Listopad	Sběr kaštanů pro lesní zvěř Výroba figurek z přírodnin Vítání občánků – vystoupení pěveckého kroužku
Prosinec	Návštěva Městské knihovny Pečení perníčků, výroba vánočních dárků Rozsvěcení vánočního stromku – vystoupení pěveckého kroužku Žpívání koled u stromčku s kytarou a Orffovými nástroji
Leden	Návštěva Městské knihovny Návštěva NP Šumava – program „O parku“ Sněhulákiáda – zábavné hry na sněhu, závody na lopatách Vítání občánků – vystoupení pěveckého kroužku
Únor	Návštěva Městské knihovny Návštěva NP Šumava Karneval Výroba dárků ke Dni učitelů – kroužek Dovedné ruce
Březen	Exkurze na Záchrannou službu
Duben	Od kořenů ke korunám – naučná soutěžní hra městem
Květen	Den matek - vystoupení v MěKS Vimperk Sběr léčivých bylin
Červen	Den dětí – hledání pokladu v Arboretu Školní slavnost – vystoupení pěveckého kroužku

10. Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině

V době pobytu ve školní družině umožňujeme dětem rozvíjet své zájmy ve specificky zaměřených kroužcích.

Kroužky ŠD: Pěvecký kroužek

Dovedné ruce

Taneční kroužek

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání:

Pohybové a tělovýchovné aktivity

Výtvarné činnosti

Rukodělné činnosti

Hudba, zpěv a tanec

Literárně-dramatická činnost

Přírodovědná a vlastivědná činnost